یادداشت

امیرحسین اقبالی*

نقش سیاست اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه در توسعه فناوری

نقش فناوری در رشد اقتصادی در دهه‌های اخیر به عنوان یک عامل مهم و قدرتمند مورد توجه قرار گرفته است. از نیمه قرن بیستم با پیشرفت فناوری و علوم کاربردی، نقش فناوری در ایجاد رشد اقتصادی و افزایش بهره‌وری به طور چشمگیری آشکار شد. مدل رشد سولو که به نام رابرت سولو، اقتصاددان امریکایی معروف است، به تحلیل نقش فناوری در رشد اقتصادی پرداخت. این مدل تأکید دارد رشد اقتصادی در بلندمدت به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فناورانه و بهره‌گیری بهینه از تکنولوژی و نوآوری برمی‌گردد.

در دهه‌های بعدی، با توسعه مدل‌های رشد درون‌زا، بر نقش داخلی عوامل رشد در اقتصاد تأکید بیشتری شد. این مدل‌ها به عوامل داخلی اقتصادی مانند سرمایه انسانی، نوآوری، نیازهای داخلی بازار و توانایی‌های فناورانه توجه کردند. آنها نشان دادند نوآوری، تحقیق و توسعه، آموزش و پرورش، بنیانگذاری شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری‌های جدید می‌توانند به طور مستقل در رشد اقتصادی مؤثر باشند.

توسعه مدل‌های رشد درون‌زا باعث شناخت بهتر نقش فناوری در رشد اقتصادی شد و توجه بیشتری به سیاست‌های حمایتی و توسعه فناوری در کشورها جهت ایجاد شرایط ملایم برای نوآوری و کسب‌وکارهای دانش‌بنیان به همراه داشت. این مدل‌ها مبنایی قوی برای سیاستگذاری در حوزه فناوری و نوآوری فراهم و توسعه اقتصادی را متکی بر دانش و فناوری تشویق کردند.

نقش فناوری در رشد اقتصادی: توسعه و استفاده از فناوری‌ها و نوآوری‌ها می‌تواند به طور قابل توجهی در رشد و توسعه اقتصادی کشورها مؤثر باشد. فناوری‌ها می‌توانند بهبود عملکرد تولید، افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، ایجاد اشتغال، توسعه صنایع جدید و ایجاد بازارهای جدید را به همراه داشته باشند. نقش فناوری در رشد اقتصادی به طور گسترده مورد بررسی قرار گرفته است و ادبیات زیادی درباره این موضوع وجود دارد. مدل رشد سولو یا مدل نمایی سولو- سوانزو برای نخستین بار توسط رابرت سولو در دهه ۱۹۵۰ مطرح شد. این مدل، نقش تکنولوژی و پیشرفت تکنولوژیک را در رشد اقتصادی بررسی می‌کند. بر اساس این مدل، توسعه فناوری و نوآوری می‌تواند عوامل اصلی رشد اقتصادی باشد و باعث افزایش بهره‌وری عوامل تولید، افزایش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی در بلندمدت شود.

در ادبیات اقتصاد رشد، هر دو مدل رشد سولو و رشد درون‌زا مورد بررسی قرار گرفته‌اند و تحقیقات زیادی برای بررسی تأثیرات این عوامل در رشد و توسعه اقتصادی انجام شده است. همچنین در سال‌های اخیر، مدل‌های پویایی‌شناسی مانند مدل رشد نوتونی و مدل رشد نظریه‌های سیستم نیز به عنوان تکمیلی برای مدل‌های رشد اقتصادی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه یک سیاست و مشوق مالیاتی است که به وسیله آن، دولت‌ها تمایل دارند بخش تحقیق و توسعه کسب‌وکارها و سازمان‌ها و ورود فناوری به صنعت را تشویق کنند. این سیاست معمولاً به منظور ترویج نوآوری، افزایش بهره‌وری و پیشرفت فناوری در جامعه به کار گرفته می‌شود. تحقیق و توسعه (D&R) نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی دارد.

تبدیل هزینه‌های D&R به هزینه‌های قابل کسر مالیاتی: دولت‌ها ممکن است به شرکت‌ها اجازه دهند هزینه‌های مرتبط با تحقیق و توسعه را به عنوان هزینه قابل کسر مالیاتی در نظر بگیرند. این به شرکت‌ها کمک می‌کند تا هزینه‌های D&R خود را کاهش دهند و بیشترین استفاده را از مالیات‌های قابل کسر ببرند.

اعمال نرخ مالیاتی کمتر برای درآمدهای مرتبط با D&R: برخی از کشورها نرخ مالیاتی پایین‌تری برای درآمدهای مرتبط با تحقیق و توسعه تعیین می‌کنند. این اقدام به شرکت‌ها انگیزه می‌دهد سرمایه‌گذاری بیشتری در D&R انجام دهند.

کاهش ریسک نوآوری با استفاده از مشوق‌های مالیاتی می‌تواند به شرکت‌ها و سازمان‌ها کمک کند تا برای انجام فعالیت‌های نوآورانه و تحقیق و توسعه، ریسک‌های مالی و مالیاتی کاهش یابند. این مشوق‌ها می‌توانند عواملی را فراهم کنند که شرکت‌ها را ترغیب به انجام فعالیت‌های نوآورانه و تحقیق و توسعه کنند و از این طریق به توسعه فناوری و ارتقای رشد اقتصادی کمک نمایند.

کسر هزینه‌های تحقیق و توسعه: دولت‌ها ممکن است به شرکت‌ها اجازه دهند هزینه‌های مرتبط با تحقیق و توسعه را به عنوان هزینه قابل کسر مالیاتی در نظر بگیرند. این کاهش در هزینه‌ها می‌تواند به شرکت‌ها کمک کند درآمد خالص بیشتری را در اختیار داشته باشند و ریسک مالی را کاهش دهند.

*** کارشناس اقتصاد توسعه**

گزیده خبر

آغاز ریل گذاری راه‌آهن خاش- ایرانشهر

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور از آغاز عملیات روسازی راه‌آهن خاش- ایرانشهر و عملیات اجرایی قطعه سوم باند دوم محور زاهدان- خاش خبر داد.

خیرالله خادمی، مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور گفت: با هدف تکمیل راهگذر ریلی شمال- جنوب شرق کشور و مسیر ریلی زاهدان- چابهار، عملیات روسازی راه‌آهن خاش- ایرانشهر به طول ۱۵۰ کیلومتر به ارزش حدود ۶هزارمیلیارد تومان و عملیات اجرایی قطعه سوم باند دوم محور راه‌آهن زاهدان- خاش به طول ۳۳ کیلومتر و اعتباری بالغ بر ۷۴۰ میلیارد تومان آغاز شد.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: یکی از اولویت‌های اصلی دولت، تکمیل کریدور ریلی شمال- جنوب در شرق کشور و توسعه مناطق کم‌برخوردار است که در قالب دو پروژه در برنامه کاری وزارت راه و شهرسازی قرار دارد.

وی ادامه داد: در حال حاضر پیشرفت فیزیکی کل پروژه ۶۶درصد است و طبق برنامه زمانبندی طی یک ماه آینده عملیات حفاری تونل‌های مسیر در ۴۰دستگاه و عملیات اجرایی ۱۳۸ دستگاه پل بزرگ آن به اتمام می‌رسد.

خادمی با اشاره به بهره برداری از راه‌آهن زاهدان- خاش اظهار داشت: کل مسیر ریلی زاهدان تا چابهار ۶۲۸کیلومتر است و عملیات زیرسازی ۴۷۸کیلومتر نیز با پیشرفت فیزیکی ۸۵درصد در حال انجام است.

معاون وزیر راه وشهرسازی همچنین از اتمام عملیات اجرایی مسیر تا پایان سال ۱۴۰۴ خبر داد و گفت: به منظور اتمام عملیات اجرایی بخش‌های باقیمانده این مسیر ریلی ۱۲هزارمیلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است. وی همچنین در خصوص برنامه اجرایی بخش‌های دیگر کریدور ریلی شمال- جنوب در شرق کشور گفت: قرارداد ساخت مسیر ریلی زاهدان به سمت میلک با اعتبار ۱۲هزارو ۷۰۰ میلیارد تومان منعقد شده است و به زودی عملیات اجرایی آن آغاز می‌شود. ادامه مسیر به سمت بیرجند و در نهایت یونسی نیز در ۲۳ قطعه اجرایی تعریف و مناقصه بیشتر قطعات برگزار شده است و طی دو ماه آینده پیمانکار کل ۹۰۰کیلومتر مشخص و عملیات اجرایی آن آغاز می‌شود و به این ترتیب یک تحول بزرگ در ساخت خطوط ریلی کشور رخ می‌دهد.

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه همچنین طول بزرگراه‌های در دست ساخت استان سیستان و بلوچستان را ۶۱۶ کیلومتر اعلام کرد و افزود: برنامه اجرایی بخش بزرگراهی تکمیل ۱۹۲۰ کیلومتر راه اصلی و بزرگراه در این استان است و عملیات اجرایی تمامی محورهای منتهی به مرکز استان در حال اجراست و به منظور تکمیل آنها اعتباری بالغ بر ۳۰هزارمیلیارد تومان نیاز است.

گزارش یک

محمد قهرمانی کوشان

خانه‌خواری بانک‌ها از سفره مردم

محمود حسینی / تسنیم

مشاور وزیر در امور مسکن و شهرسازی دیروز در صحبت‌های خود گفت: بر اساس آمار ۳هزار ملک در کشور وجود دارد که مالکان آنها هر کدام حدود ۱۰۰خانه دارند و بخش اعظم آن مربوط به سه بانک است، این در حالی است که بارها و بارها بر ممنوعیت بنگاهداری بانک‌ها تأکید شده است و همچنان بانک‌ها مالک بهترین ساختمان‌های کشور هستند.

■ بانک‌ها خود را مالک پول مردم می‌دانند!

هاتف سیدپور، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان» در رابطه با چرایی اینکه با وجود تمامی مخالفت‌ها با بنگاهداری بانک‌ها، همچنان بانک‌ها به این موضوع مبادرت می‌ورزند، گفت: چون اراده سیاسی لازم برای برخورد با بانک‌ها وجود ندارد. در رأس مدیریت اجرایی کشور دیدگاه اشتباهی وجود دارد که اگر با بانک‌ها برخورد شود، مشکل جدی در اقتصاد کشور به وجود می‌آید.

وی افزود: اصل مشکلات اقتصادی کشور دقیقاً در این نقطه است. تمام این بی‌نظمی‌ها، اضافه‌برداشت‌ها و فعالیت‌های غیرقانونی (فعالیت‌هایی برخلاف دستورات صریح رهبری مبنی بر اینکه بانک‌ها نباید بنگاهداری کنند) عملاً در حال انجام است.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه بانک‌ها با تأسیس شرکت‌های اقماری وارد حوزه‌های مختلف بنگاهداری شده‌اند، اظهار داشت: یکی از بانک‌های کشور وارد حوزه معدن شده، بانک دیگری تمامی سرمایه‌های خود را وارد حوزه تجاری‌سازی و مال‌سازی کرده است. این بانک‌ها تصور می‌کنند سرمایه‌ها و پول مردم مال خودشان است و به همین جهت از این سرمایه‌ها به هر روشی استفاده می‌کنند. این منابع ملی است و باید در اختیار تولید قرار بگیرد.

وی ادامه داد: بانک‌ها به صورت جدی خودشان را مالک پول مردم می‌دانند. عملاً به بانک مرکزی هم پاسخگو نیستند. آنچه بانک‌ها انجام می‌دهند، بیشتر حرکت صوری است. رئیس بانک مرکزی باید بسیار قوی و مانند رؤسای بانک‌های مرکزی دنیا چنان جایگاهی داشته باشد که نه تنها بانک‌ها بلکه وزرای اقتصادی هم از او دیدگاه بگیرند. در دوره دکتر نوربخش این موضوع به درستی صدق می‌کرد. رئیس بانک مرکزی باید مهندسی پولی و مالی کشور را برعهده بگیرد. متأسفانه رؤسای بانک مرکزی بیشتر فرمانبردار دولت‌ها هستند. بانک مرکزی در حوزه انفعال ایستاده است که بانک‌ها برای تمامی امور خودسرانه تصمیم می‌گیرند.

مدیر مؤسسه سرآمد با بیان اینکه وقتی رئیس بانک مرکزی اراده کافی برای ساماندهی وضعیت نظام بانکی نداشته باشد، نشان می‌دهد رئیس‌جمهور و سایر تصمیم‌گیران دولتی هم دیدگاه درستی در رابطه با نقش مخرب نظام بانکی در اقتصاد کشور ندارند، گفت: واقعیت این است که بانک‌ها یکی از بخش‌های زیان‌ده اقتصاد کشور هستند و برای پوشش این زیان مدام در حال افزایش بهره بین بانکی و اساساً نرخ بهره هستند. بالا رفتن نرخ بهره در ایران در پایان دهه ۷۰ نتیجه حتمی خصوصی‌سازی اشتباه نظام بانکی ایران بود.

وی تأکید کرد: وقتی نرخ بهره افزایش پیدا می‌کند، کل اقتصاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بخش عمده تورم در کشور در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ قطعاً نتیجه عملکرد بانک‌ها بود.

در ابتدای دهه ۹۰ سالانه حدود ۲۰۰هزارمیلیارد تومان نقدینگی تولید می‌کردیم که همگی ناشی از سود سپرده‌ها بود. حال تصور کنید نقدینگی ۵هزارهزارمیلیارد حجم سود چه بلایی بر سر اقتصاد کشور می‌آورد. این موضوع بزرگ‌ترین موتور تخریب اقتصاد ایران است که تمامی بازارها از جمله بازار مسکن را تحت تأثیر قرار داده است.

سیدپور عنوان کرد: بانک‌ها در دو دهه گذشته برای مالکان خود سودآوری داشته‌اند نه برای اقتصاد ایران. در عمده خرید و فروش‌های املاک پورسانت‌هایی وجود دارد که مدیران میانی بانک‌ها از آن منتفع می‌شوند، در نتیجه به این سمت می‌روند. به نظرم بانک‌ها باید قبل از حسابرسی یک حساب‌کشی جدی شوند. مسئولیت مستقیم این کار هم بر عهده واحدهای نظارتی است. تا زمانی که حساب کسی از بانک‌ها انجام نشود، وضعیت همچنان بر این مدار است.

وی در پایان تأکید کرد: بخش دیگری از املاک در اختیار بانک‌ها به وضعیت بخش خصوصی بازمی‌گردد. بخشی از این املاک به دلیل شکست بخش خصوصی مصادره شده و بخش دیگر هم این است که هیچ کس این اندازه پول در دست ندارد که بتواند وارد بازارهای سود دهی مانند مسکن شود، در نتیجه باز هم بانک‌ها برنده این بازی هستند.

■ مدیران بانکی برای بقای خود بنگاهداری می‌کنند

همچنین لطفعلی بخشی، اقتصاددان در این رابطه به «جوان» گفت: به طور کلی در کشور وضعیتی به وجود آمده است که تمامی افراد، سازمان‌ها و نهادها به دنبال حفظ ارزش پول و دارایی‌های خود هستند، در نتیجه برای جا نماندن از تورم تلاش می‌کنند، از روش‌های مختلف برای سرمایه‌گذاری بهره‌مند شوند. بانک‌ها هم خرید املاک و مستغلات را به عنوان یکی از روش‌های حفظ دارایی و عقب نماندن از تورم برگزیده‌اند.

وی با اشاره به اینکه نظام بانکی در سال‌های پایانی دهه‌های ۸۰ و ۹۰ بسیار جدی‌تر به حوزه مسکن ورود کرده بود، اظهار داشت: کشور در دوره‌های مختلف با نوسانات ارزی و اقتصادی جدی روبه‌رو شده است. هجوم مردم برای خرید سکه دلیلی جز عقب نماندن از تورم نداشت. از آنجا که بانک‌ها منابع لازم را برای خرید املاک و مستغلات دارند، برای حفظ ارزش دارایی‌های خود اقدام به این کار می‌کنند.

این کارشناس اقتصادی کشورمان در ادامه عنوان کرد: نظام بانکی کشورمان معیوب و دارای مشکلات بسیاری است. بانک‌ها بر اساس بخش‌نامه‌ها و تسهیلات تکلیفی برخی منابع خود را از دست می‌دهند. این موضوع باعث می‌شود ترازنامه بانک‌ها در پایان سال منفی باشد، در نتیجه برای جلوگیری از منفی شدن ترازنامه بانک‌ها اقدام به سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف، بنگاهداری و اقدامات اینچنینی می‌کنند.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: بانک‌ها سالانه حسابرسی می‌شوند. مدیران برای ارائه کارنامه درخشان در زمان حسابرسی تلاش می‌کنند دارایی و ارزش دارایی‌های بانک‌ها را افزایش دهند، در نتیجه به بازاری مانند مسکن وارد می‌شوند که در دو دهه اخیر سودده بوده است.

وی تأکید کرد: هر مدیرعاملی تلاش می‌کند جایگاه و موقعیت خود را حفظ کند. اگر عملکرد مدیران مثبت نباشد و منابع از دست‌رفته بانک‌ها به سیستم بازنگردد، قطعاً مدیرعامل نمی‌تواند در پست خود ابقا شود، در نتیجه مدیران بهره‌گیری از بازارهایی مانند مسکن را که در این سال‌ها با نرخ تورم همخوانی داشته و به دلیل تورم انتظاری گاهی از تورم پیشی گرفته است، در اولویت قرار می‌دهند.

بخشی با تأکید بر اینکه بانک‌ها دیگر مانند قبل به بنگاهداری علاقه ندارند و بیشتر حضور در بازار مسکن و خرید املاک بدون دغدغه را ترجیح می‌دهند، عنوان کرد: درست است که بانک‌ها را از بنگاهداری منع می‌کنند و تأکید ویژه‌ای بر جلوگیری از ورود بانک‌ها به بازارهایی مانند املاک و مستغلات دارند، اما هنوز برخورد چندانی با این اتفاق نشده و مکانیسم خاصی هم برای جلوگیری از ورود بانک‌ها به بنگاهداری یا صنعت ساختمان وجود ندارد.

وی در پایان تصریح کرد: مدیریت عملکرد بانک‌ها، نظارت بر عملکرد بانک‌ها، جلوگیری از تخلفات بانک‌ها و هدایت بانک‌ها به مسیر بانکداری وظیفه دولت و بانک مرکزی است. مکانیسم عملکرد صحیح و درست بانک‌ها باید توسط دولت و بانک مرکزی تدوین شود که متأسفانه در این زمینه تلاش خاصی مشاهده نمی‌شود. نظام بانکی هم همچنان به دنبال حفظ ارزش دارایی‌ها و افزایش درآمد و دارایی‌های خود است.

■ املاک بادآورده بانک‌ها ریشه در چه دارد؟

احمد مجتهد، کارشناس بانکی نیز در این رابطه به «جوان» گفت: برخلاف تصور عموم، بانک‌ها به غیر از یک بانک خصوصی، علاقه چندانی به بنگاهداری ندارند. آنچه در مورد املاک و مستغلات بانک‌ها مطرح می‌شود این است که بسیاری از بانک‌ها در صورت عدم‌وصول مطالبات خود، املاک و مستغلات بدهکاران را مصادره می‌کنند. همین موضوع در سال‌های اخیر منجر به افزایش دارایی‌های ملکی بانک‌ها شده است.

وی با اشاره به اینکه املاک و مستغلات یکی از مهم‌ترین وثایق در موضوع وام است، عنوان کرد: بسیاری از فعالان اقتصادی از نظام بانکی وام دریافت می‌کنند. این گروه در بلندمدت قادر به پرداخت وام‌های خود نیستند، در نتیجه وثایقی مانند املاک و مستغلات به جای مطالبات بانک‌ها مصادره می‌شود.

وی افزود: اگر آمار را بررسی کنید، بانک ملی یکی از بزرگ‌ترین دارندگان املاک در کشور است. بیشتر املاکی که در اختیار این بانک قرار گرفته در نتیجه بدهی دولت است. دولت از بانک برداشت و در برابر بدهی خود به بانک دارایی‌هایی مانند ملک اعطا می‌کند. بخشی از منابع بانک‌ها به این روش توسط دولت از بین می‌رود.

مجتهد با بیان اینکه تنها یک بانک خصوصی در کشورمان به صورت جدی وارد حوزه املاک و مستغلات شده است، عنوان کرد: بسیاری از سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی تمایل دارند با مشارکت بانک‌ها پروژه‌های مختلف را انجام دهند. این فعالیت برای بانک‌ها بنگاهداری است. بسیاری از بانک‌ها با حضور در این پروژه‌ها بخشی از منابع خود را از دست داده‌اند و دولت به جای پرداخت بدهی خود تنها چند ملک را جایگزین منابع مالی می‌کند و در اختیار بانک‌ها قرار می‌دهد.

این کارشناس بانکی در ادامه تأکید کرد: بسیاری از کارشناسان معتقدند بالا بودن نرخ بهره بانکی منجر به عدم‌پرداخت بدهی بخش خصوصی و دولتی به بانک‌ها شده است. در حالی که نرخ بهره بانکی همچنان از تورم عمومی کشور پایین‌تر است. مشکل اصلی تسهیلات تکلیفی است که دولت بر دوش بانک‌ها می‌گذارد و بخشی از منابع بانکی صرف این موضوع می‌شود.

وی افزود: تسهیلات تکلیفی منابع بانک‌ها را از بین می‌برد و بانک‌ها از محل سرمایه‌ها و سپرده‌های مردم به عده خاصی وام می‌دهند، در نتیجه بیشترین آسیب در این میان متوجه سپرده‌گذاران است. تسهیلات تکلیفی عملاً نظام بانکی را تحت فشار قرار داده است و بانک‌ها هیچ حمایتی از بخش خصوصی و بخش واقعی اقتصاد ندارند.

گزارش ۲

وحید عظیم‌نیا

بانک مرکزی، بازیگر جدی و جدید دیپلماسی اقتصادی

دیپلماسی اقتصادی یکی از پربسامدترین گزاره‌های ادبیات اقتصادی است که مع‌الاسف صرفاً در حد شعار، اعلام، برنامه و نهایتاً تشکیل یک ساختار جدید در وزارت امور خارجه باقی مانده بود. با آغاز به کار دولت سیزدهم، ضمن تجدیدنظر در ساحت‌های مختلف مدیریتی از جمله چاره‌اندیشی بعد از بازدیدهای میدانی به جای نسخه‌پیچی در برج‌های پرزرق‌وبرق پایتخت، شاهد پارادایم شیفت راهبردی در دکترین سیاست خارجی بودیم، به طوری که «تکیه بر زانونی خودی» جایگزین «تکیه بر عصای لرزان دیگران» شد و به همین سبب، کنشگری منطقه‌ای نیز با تحرک مسئولان دیپلماسی اقتصادی وارد مرحله جدیدی شده است.

■■■

در نظم نوین دیپلماسی اقتصادی، کسی انتظار ندارد رئیس کل بانک مرکزی در فلان دورهمی جهانی از دستاورد «تقریباً هیچ» آنچه برجام نامیده می‌شود، سخن بگوید بلکه انتظار دارند مقام بانک مرکزی از همه ابزارهای در اختیار و قدرت‌هایی که تفویض شده است، استفاده کند تا با اجرای سیاست‌های پولی و اعتباری شرایط مساعد را برای پیشرفت اقتصادی کشور فراهم سازد و در اجرای برنامه‌های مختلف اعم از برنامه‌های تثبیت و توسعه اقتصادی پشتیبان دولت باشد. از طرفی «تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و ریالی»، «نظارت بر صدور و ورود ارز و پول رایج کشور»، «تنظیم‌کننده نظام پولی و اعتباری کشور» و «نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری» از جمله وظایف بانک مرکزی است که باید در این زمینه‌ها به جد جهد کند.

بانک مرکزی که اخیراً به یک بازیگر جدی و البته جدید در دیپلماسی اقتصادی تبدیل شده است، نیک می‌داند باید از شرایط سیاسی به‌وجود آمده از جمله احیای روابط با برخی کشورها به منظور تأمین منافع ملی استفاده کند، چه آنکه در عرصه بین‌الملل، فرصت‌ها همیشگی نیست و باید از همان فرصت نهایت استفاده را برد.

از طرفی، ادای احترام رؤسای جمهور کشورهای امریکای لاتین به مقام شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی نشان داد، میدان و دیپلماسی نه تنها هیچ‌گاه مقابل هم قرار نداشتند بلکه همیشه و همه‌جا، میدان پشتیبان دیپلماسی بوده است، اما آنچه مهم است، فهم مدعیان دیپلماسی و هنر آنها در استفاده از فرصت‌های ایجادشده توسط میدان است. حال دولت سیزدهم به خوبی در حال استفاده از فرصت‌های پیش‌آمده است و انتظار می‌رود این مسیر استمرار داشته باشد.

اما آنچه مهم به شمار می‌رود سپردن مسئولیت‌ها به اشخاصی است که دچار تعارض منافع نشوند و اجازه دهند، منفعت اقتصادی فرصت‌های ایجادشده نصیب مردم شود. از طرفی تقویت همکاری‌های اقتصادی با کشورهای همسایه بستری برای تقویت روابط سیاسی است که می‌تواند در آوردگاه‌های بین‌المللی برگ برنده‌ای برای هر کشور باشد.

فعالیت‌های اخیر بانک مرکزی و سفر رئیس کل آن به کشورهای مختلف در همین زمینه قابل ارزیابی است و می‌توان به فرجام چنین رایزنی‌هایی امیدوار بود ولی حتماً نیازمند برنامه جامع و البته بلندمدت است تا از گزند نگاه‌های حزبی و جناحی و البته مدیریت‌های مختلف در امان بماند؛ کاری که غالباً با آمدوشد دولت‌ها شاهد آن هستیم.

به هر روی، فرصت ایجادشده، ظرفیت بالقوه‌ای برای حل گره‌های اقتصادی دارد و بانک مرکزی نیز در تلاش برای بهره‌گیری از این فرصت است. رئیس کل بانک مرکزی روز چهارشنبه به منظور افزایش همکاری‌های پولی و بانکی و در چارچوب دیپلماسی منطقه‌ای دولت و استمرار و تقویت همکاری‌ها و رایزنی‌های پولی و بانکی و اقتصادی با همسایگان، وارد دوحه پایتخت قطر شد تا با مقامات بانکی این کشور درباره ارتقای مناسبات دوجانبه و چندجانبه دیدار و گفت‌وگو کند.

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی کشورمان در این سفر با شیخ بندر بن‌محمد آل ثانی، رئیس کل بانک مرکزی قطر دیدار و گفت‌وگو کرد و افزایش همکاری‌های پولی، بانکی و مالی را زمینه‌ساز توسعه حداکثری و همه‌جانبه مبادلات تجاری ایران و قطر برشمرد.

وی تصریح کرد: تقویت مناسبات دوجانبه و چندجانبه بانکی در شرایط کنونی و با توجه به ظرفیت‌های موجود اقتصادی دو کشور در دستور کار جدی قرار دارد. رئیس کل بانک مرکزی کشورمان گفت: با توسعه روابط پولی و بانکی تهران- دوحه حجم تجارت میان دو کشور نیز رشد چشمگیری خواهد یافت. بر همین اساس، همکاری‌های مربوط باید با سرعت بیشتری افزایش یابد و برای تحقق این هدف، توجه به همه ظرفیت‌ها ضروری است.

در این دیدار همچنین تسهیل بسترهای مالی و بهره‌گیری از بنگاه‌های تسهیل‌کننده در حوزه پولی و بانکی به منظور دستیابی به اهداف اقتصادی و تجاری دو طرف، مورد تأکید رؤسای کل بانک‌های مرکزی ایران و قطر قرار گرفت. بر اساس این گزارش، شیخ بندر بن محمد آل ثانی، رئیس کل بانک مرکزی قطر نیز در این دیدار با اشاره به همکاری‌های مشترک تهران- دوحه در زمینه‌های مختلف اقتصادی و تجاری گفت: فرصت‌های فراوانی برای افزایش تجارت و مبادلات میان ایران و قطر وجود دارد که باید با استفاده از مناسبات پولی و بانکی دو کشور، به تحقق روابط حداکثری فیمابین کمک کرد.

■ سفر به امریکا

سفر رئیس کل بانک مرکزی به قطر در حالی است که ۹خرداد نیز به منظور دیدار و گفت‌وگو با مقامات صندوق بین‌المللی پول، با همراهی معاون امور بین‌الملل این بانک به واشنگتن سفر کرده بود.

گفت‌وگو

بهناز قاسمی

در گفت‌وگوی «جوان» با یک نماینده مجلس مطرح شد

مالیات‌ستانی هوشمند از مشاغل خاص، بستر ایجاد درآمد پایدار و کنترل تورم

عضو کمیسیون «برنامه، بودجه و محاسبات» مجلس شورای اسلامی معتقد است مالیات‌ستانی هوشمند با تجمیع داده‌های خروجی حساب فرد، دستگاه پوز و همچنین سامانه مؤدیان، امکان اخذ مالیات سیستمی و خودکار از مشاغل خاص را ایجاد خواهد کرد که موجب کاهش فرار مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی خواهد شد. همچنین ایجاد درآمد پایدار مالیاتی در کاهش کسری بودجه و مهار تورم تأثیر بسزایی دارد.

رحیم زارع، عضو کمیسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «جوان» با اشاره به تأثیر مالیات‌ستانی هوشمند بر ایجاد درآمد پایدار مالیاتی اظهار کرد: با مالیات‌ستانی هوشمند، سهم مالیات در منابع بودجه افزایش می‌یابد که بر این اساس به سمت ایجاد منابع پایدار که یکی از ارکان ساختار بودجه است، پیش می‌رویم.

وی افزود: طی سال‌های گذشته فروش دارایی‌ها یا سهام شرکت‌های دولتی از جمله منابع غیرپایدار بودجه به شمار می‌رفت، در حالی که دولت سیزدهم در حوزه افزایش درآمدهای پایدار بودجه قدم‌های خوبی برداشته است، به طوری که در قانون بودجه امسال برای اولین بار سهم درآمدهای مالیاتی از سهم درآمدهای ناشی از فروش نفت سبقت گرفت.

زارع با اشاره به اینکه مالیات‌ستانی هوشمند یکی از ابزارهای ایجاد عدالت مالیاتی محسوب می‌شود، بیان کرد: با برقراری عدالت مالیاتی و افزایش درآمد مالیاتی دولت، کسری بودجه که یکی از راه‌های آن چاپ پول بدون پشتوانه است، کاهش می‌یابد که در نتیجه به مهار تورم کمک می‌کند.

عضو کمیسیون جهش تولید ادامه داد: با توجه به رشد تولید ناخالص داخلی، بخشی از سهم gdp ((تولید ناخالص داخلی) باید به عنوان مالیات به خزانه دولت بازگردد چراکه اکنون سهم درآمدها شتاب ندارد و تا تحقق عدالت مالیاتی فاصله دارد، ولی بخش مشاغل با نسبت پایین از درآمدهای مالیاتی، دارای فرار مالیاتی هستند. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با اشاره به اهمیت استقرار نظام مالیاتی هوشمند در جهت کاهش فرار مالیاتی مشاغل خاص و تحقق درآمدهای پایدار گفت: مالیات‌ستانی هوشمند با تجمیع داده‌های خروجی حساب فرد، دستگاه پوز و همچنین سامانه مؤدیان، امکان اخذ مالیات سیستمی و خودکار از مشاغل خاص را ایجاد خواهد کرد که موجب کاهش فرار مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی خواهد شد، همچنین ایجاد درآمد پایدار مالیاتی در کاهش کسری بودجه و مهار تورم تأثیر بسزایی دارد.

نوبت دوم

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

■ مناقصه‌گزار: قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)- هلدینگ تخصصی راه و شهرسازی- واحد اجرایی راه‌سازه

■ موضوع مناقصه: عملیات اجرایی احداث پل خاص (پل شاریو) کیلومتر ۸۹۰+۸۱ در پروژه طرح و ساخت راه‌آهن دورود- خرم‌آباد

■ مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (ده میلیارد ریال) می‌باشد. ضمانت‌نامه بانکی معتبر طبق فرمت مندرج در اسناد و اعتبار آن به مدت ۳ ماه می‌باشد.

■ مهلت، نحوه و محل دریافت اسناد: واجدین شرایط می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۲ الی ۱۴۰۲/۰۳/۲۸ جهت دریافت اسناد به واحد قراردادهای کارگاه راه‌آهن دورود- خرم‌آباد به نشانی لرستان- کیلومتر ۲۰ جاده خرم‌آباد بیرانشهر- کارگاه راه‌آهن دورود خرم‌آباد- واحد امور قراردادها تلفن: ۰۹۱۶۸۶۷۷۶۷۲ مراجعه نمایند.

■ مهلت، نحوه و محل تحویل اسناد: مناقصه‌گران بایستی پس از دریافت اسناد حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۸ اسناد مربوطه را تکمیل و در پاکات مهرشده به آدرس یادشده تحویل نمایند.

■ لازم به ذکر است کارفرما در انتخاب پیمانکار مختار بوده و هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه است.

مفقودی

برگ سبز خودرو پراید هاچ‌بک SE111 مدل ۱۳۹۷ به رنگ سفید روغنی و شماره پلاک ایران ۶۸- ۵۹۲س۴۵ و شماره موتور M13/6205563 و شماره شاسی NAS431100J1040834 متعلق به برات طهمزی آقاجانکندی مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

البرز

Javanonline.ir